

Entrevista a Teresa Sandoval, consellera delegada d'Informació Tributària

“El sistema fiscal està desmembrat”

El seguit d'ajornaments, canvis de normativa, sentències dels tribunals i la manca d'una política fiscal clara ha dut un grup d'inspectors, economistes, assessors fiscals i advocats a constituir Informació Tributària, societat que es donarà a conèixer aquesta setmana.



“Es tracta d'alleugerir la feina més feixuga dels assessors fiscals”.

FOTOS: JORDI MORERA

Com va sorgir la idea d'Informació Tributària?

—I.T. és una empresa que va nèixer amb la intenció i l'objectiu d'oferir un servei als assessors. Volem ser un complement a l'exercici de la professió relacionada amb els tributs, ja sigui als assessors fiscals, a altres professionals, com per exemple del món financer, que necessiten coneixements tributaris per oferir o recomanar millor una sèrie de productes, com per aquells que tenen responsabilitats en l'empresa i que han de prendre decisions de tipus tributari.

En detectar que per culpa de l'evolució de les normes, els canvis continus i la importància que té el *posicionament* de les interpretacions dels tribunals a l'hora

de garantir la seguretat jurídica dels contribuents i saber quin és el *posicionament* de l'administració per no incórrer en actuacions que puguin ser sancionables, ens trobem que tenim molta informació important i necessària per conèixer i controlar per tal de poder donar un bon assessorament i, en canvi, tenim una manca de temps per a trobar-la. Llavors va sorgir la idea de crear una base de dades en què s'incorporés i es fes un buidatge de contingut de normatives, ordres, reials decrets, sentències i consultes publicades en les revistes de més gran difusió. Es tracta que el professional, quan es troba davant del problema, ens consulti, via fax, sobre què hi ha sobre aquell problema particular per prendre després ell la decisió.

—*¿Els particulars també poden fer consultes?*

—Nosaltres donem llibertat absoluta per a qui s'hi vulgui inscriure, des de l'administració o l'assessor fins a un particular que vulgui fer-nos consultes sobre qüestions fiscals. La gent que s'hi subscriu paga una quota mensual i una petita quantitat d'entrada, i aquestes quotes donen dret a fer un nombre de consultes a la base de dades i, a més, a rebre mensualment la revista que editem.

—*Ara deu fer un any que us va constituir. ¿Quin és el balanç que se'n pot fer?*

—L'empresa es va constituir amb l'objectiu de fer aquesta base de dades, però el complement a una bona informació és també la formació. A més, com a pro-

professionals ubicats a Barcelona, vam detectar que hi havia una deficiència d'organització de seminaris específics sobre temes tributaris d'alt nivell i si volfem escoltar els experts sovint ens havíem de desplaçar a Madrid.

Aleshores vam pensar que nosaltres també podíem oferir aquest servei, organitzar seminaris interessants d'acord amb l'actualitat tributària i convocar diferents personalitats. I, des que ens vam constituir, hem organitzat sis seminaris als quals hem convocat els professionals i empresaris de Catalunya, València, les Illes i Aragó.

La base de dades, d'àmbit estatal, la llancem aquest mes d'abril, i fem la presentació de l'empresa aquesta setmana. En aquesta base de dades, no sols incorporem la doctrina administrativa sinó que també volem, en un futur immediat, recollir la doctrina dels professionals. Del que es tracta és d'alleguerir la tasca més feixuga de l'assessor fiscal, de buscar la informació i intentar aclarir què és el que volen dir les normes quan es publiquen. Atès el factor temps, nosaltres els proporcionem la informació.

D'una banda, seleccionem tot el contingut que ells han de tenir en compte per prendre una decisió, i de l'altre, mantenim actualitzades les persones sobre les novetats més importants de la manera més àgil possible.

Hi ha, però, un altre vessant que és el de la formació, el que hem anomenat Consultoria de Formació Tributària. Es tracta de fer cursos a mida sobre temes tributaris.

Nosaltres organitzem el programa, hi posem els professors, diem les hores convenients per al curs i garantim el material adient, adaptant-los als temes que es volen abordar i al públic a qui van dirigits.

—Amb vista al futur immediat, ¿teniu intenció de tirar endavant algun aspecte més?

—Posem en marxa la base de dades i el que farem és ampliar-la el màxim possible. Comencem incorporant la normativa espanyola i les últimes modificacions i l'ampliarem per poder arribar a tenir accés a la informació tributària europea.

—¿La normativa que se segueix a l'estat i les decisions que es prenen a Brusel·les van pel mateix camí?

—Sí que es vol anar en la línia de la CE. Per exemple, quan es va implantar l'IVA, era el més harmonitzat de tots els que hi havia perquè va ser l'últim que es va incorporar. A vegades, però, en les no-

ves incorporacions normatives per adequar-se a la CE s'obliden que hi ha altres normes complementàries que cal adequar paral·lelament, i en aquest sentit l'Impost sobre Societats, per exemple, cal reformar-lo a fons, i no com es fa ara, parcialment, amb disposicions addicionals a la reforma de l'IRPF. Cal fer una reforma d'aquest impost que estigui d'acord amb la reforma mercantil perquè, si no, s'entorpeix la dinàmica del les pròpies empreses. Però aquesta és una dinàmica que està funcionant des del 1985.

Les lleis són molt difícils d'aplicar,

"El Decret Boyer va ser positiu per a la creació d'empreses."

perquè no se sap en quin procés de canvi ens trobem, i això significa una manca de seguretat jurídica i un increment molt important dels costos indirectes per als contribuents i que afecten directament els petits i mitjans empresaris. I aquest és un altre problema, atès que hi ha una sèrie de mesures que no afavoreixen la creació de riquesa, des del punt de vista productiu, per empreses mitjanes i petites societats que són, en el fons, les més innovadores.

UNA REFORMA QUE QUEDA CURTA

—¿La reforma de l'IRPF que s'estudia quines mancances tindrà ja d'entrada?

—Es va començar dient que es feia una reforma fiscal, però s'ha limitat a una reforma de l'IRPF estrictament i d'arranjaments parcials de l'Impost sobre Societats, amb la qual cosa no es tracta d'una reforma fiscal estrictament. Una reforma fiscal hagués hagut de passar per adequar tot el sistema impositiu a la realitat actual.

A més, no ha estat una reforma de l'impost sobre la renda, sinó una adequació, una modificació de l'actual impost.

Bé, actual no: hi va haver un primer impost que es modificà en el 1985, que després fou tirat per terra pel Tribunal Constitucional. Després va sortir una norma d'adaptació i amb aquest poti-poti i cúmul de canvis, s'ha configurat una nova llei de l'impost, però que podia haver estat una reforma en més profunditat. Tanmateix, com que és una reforma que s'ha fet amb un consens polític no total, però amb el suport d'una part important, s'hi han incorporat aspectes positius com el del tractament de les plusvàlues, però no acaba de ser un im-



"Hi ha una sèrie de mesures que no afavoreixen la creació de riquesa."

post que defineixi clarament una política fiscal de foment a l'estalvi i a la inversió.

A més, crec que són desaprovechades altres possibilitats que ofereix la política fiscal des de l'àmbit de la política econòmica.

—¿Quines són aquestes possibilitats desaprovechades?

—Una política fiscal que no aposti tant per la recaptació i per la redistribució, sinó que també incentivi la inversió. Si bé és cert que algunes reformes que s'han dut a terme en altres països han tendit a una simplificació dels impostos i, per tant, a eliminar deduccions i a reduir tipus, sí que hi ha vegades que cal fomentar inversions a través del que se'n diu despeses fiscals o no gràficament en excés operacions productives.

Així, per exemple, en l'anomenat De-

cret Boyer, encara que en un altre context econòmic, hi havia una sèrie d'incentius que van ser molt positius per a la creació i consolidació d'empreses. Aquest és un exemple de les possibilitats que dóna la política fiscal, que no restringeixen tant els beneficis fiscals a una determinada operació sinó que deixen més marge de maniobra.

L'estalvi popular que es fomenta condiona molt la gent perquè canalitzi els diners cap a una determinada operació. No és que fomenti l'estalvi en general si-

que és un frau fiscal de l'actuació que pot ser rectificada però no és sancionable i el que s'anomenen economies d'opció. El frau és quan incorres en una manca d'ingrés perquè estàs al marge de la llei, perquè no compleixes amb la normativa que t'obliga a tributar, perquè amagues diners o patrimonis, perquè no ingresses uns IVA repercutits, més una sèrie de coses que constitueixen frau.

Una altra cosa són les actuacions que poden ser rectificables però que no són

d'opció, que es basen a buscar aquells mecanismes que dins de la norma tributin menys, com per exemple, operacions que es munten internacionalment el resultat final de les quals és pagar menys impostos que si s'hagés fet diferentment.

En detectar determinades economies d'opció al llarg d'aquests últims anys és quan s'ha donat peu a tota aquesta sèrie de canvis i d'arranjaments parcials de les normes. Això ha fet que el sistema fiscal estigui una mica desmembrat, però ha estat una raó més indirecta per la qual hem sortit nosaltres.

A més, partint de la realitat que a la gent no ens agrada pagar massa impostos, el que cal establir és un sistema fiscal que no col·labori a desincentivar la voluntat de pagar. D'altra banda, la contrapartida que rep el contribuent pels impostos que paga és un altre aspecte que cal tenir en compte, com també els elements de control que pugui establir la pròpia hisenda pública.

—*La regularització dels Pagarés del Tresor és una amnistia fiscal?*

—No crec que es tracti d'una amnistia. És una possibilitat. Aquí hi ha dos temes: la regularització en general, aquelles persones que volen regularitzar la seva situació amb la hisenda pública mitjançant una declaració complementària.

Una altra cosa és la conversió dels Pagarés del Tresor. La hisenda pública va dissenyar una meravellosa estratègia per acorrallar el diner negre, i la sortida més popular eren els Pagarés del Tresor. Hisenda donava un producte que permetia refugiar diner negre. Si l'estat ha estat un dels que ha donat cobertura a aquest diner negre, el que no pot fer ara és sancionar-ho.

Una amnistia no és bona, perquè perjudicaria qui ha declarat correctament. Però sí que cal ser pragmàtic a vegades i prendre mesures per facilitar el reciclatge del diner, sobretot tenint en compte que, amb la liberalització de capitals, serà molt més difícil controlar els diners. Però tota regularització s'ha de fer amb la perspectiva d'una renovació del sistema impositiu. Si no hi ha perspectives suficients per part del contribuent de seguretat i de confiança, llavors no sé fins a quin punt la regularització pot ser positiva. A més, tampoc seríem l'únic país de la CE que fa una regularització.

Silvia Monfort



"Una amnistia no és bona, perquè perjudicaria qui ha declarat correctament".

nó que el vehiculitzen moltíssim.

—*A causa d'aquest poti-poti a què feia referència, ¿els assessors fiscals juguen amb foc en moure's entre el límit de la legalitat i la il·legalitat?*

—Jo crec que l'assessor sempre es mou dins la legalitat. El problema és que resulta més difícil saber si actues correctament o orientes una determinada actuació del contribuent amb un mínim de risc. Les normes són totes elles interpretables. Aleshores, tu pots interpretar una norma altrament com la pot interpretar l'administració. El que no és tan segur és si tu interpretes de la mateixa manera que ho fa l'administració, i en aquest sentit, és quan l'assessor o el contribuent es poden trobar amb algun tipus de problema. És aquí on entra la discussió i on s'acaben pronunciant els tribunals.

De tota manera, s'ha de diferenciar el

"Tu pots interpretar una norma d'una altra manera com la pot interpretar l'administració".

sancionables. Són aquelles en què, per exemple, una mateixa norma pot donar peu a diferents interpretacions i que es poden rectificar, però no és sancionable perquè no hi ha al darrere l'ànim de defraudar. Després hi ha les economies